

عنوان مقاله:

بررسی رافعیّت جهل به حکم شرعی در مسئولیت کیفری

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقه و حقوق اسلامی، دوره 18، شماره 69 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

سید محمد صدری - دانشیار، گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه پیام نور تهران، ایران.

عابدین مومنی - دانشیار، گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه پیام نور تهران، ایران.

محمد مهدی کریمی سلیمی - دکترای تخصصی فقه و مبانی حقوق اسلامی، تهران جنوب، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

جهل در معنای ناآگاهی و بی خبری، از مفاهیم کم تکرار اما بسیار مهم در حقوق جزای ایران است. قانون گذار تعریف دقیقی از جهل ارائه نکرده و در ماده ۱۵۵ قانون مجازات اسلامی معنای جهل به نحوی نامعین به کار رفته، چنان که جهل به حکم را عذر شرعی شمرده است. در ماده ۲۱۷ نیز یکی از شرایط اجرای حد، آگاهی مجرم از حرمت رفتار ارتكابی خود است. بنابراین باید معنای جهل را در فقه به دست آورد، چراکه مفاهیم بنیادین حقوق اسلامی ایران از فقه و اصول فقه شیعه دوازده امامی سرچشمه می گیرند. این پژوهش با بررسی تاریخیچه بحث از جهل به حکم در دو علم اصول فقه و فقه، درصدد یافتن پاسخی برای تعریف جهل در حقوق جزای اسلامی ایران، به ویژه ماده ۱۵۵ قانون مجازات اسلامی در موضوع جهل به حکم به لحاظ شرعی است. خلاصه پژوهش این است که از نظر شرع در صورتی که جاهل قاصر یا مقصر غیرملتفت باشد، جهل او عذر شرعی محسوب می شود و رافع مجازات است. در غیر این صورت ادعای ناآگاهی وی پذیرفته نخواهد شد.

کلمات کلیدی:

: قانون مجازات اسلامی، مسئولیت کیفری، جهل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1575917>

